

особено по баиры, ся намира ситенъ бѣлъ, жълтнкѣвъ или червеникѣвъ *пѣськъ*, кой-то никакъ не поноси на растенія-та, за това по такыва мѣста быва и голо и само тукъ-тамъ може ся намѣри по нѣщо тревница, или ниско цвѣте пробило изъ пѣська.

По-нѣкждѣ си пакъ, особено ако ся покопае малко нѣщо глбочко въ земѣ-тѣ, намира ся сива, много или малко синя или жълтникава жилава прѣсть, отъ коѣ-то грѣчаре правятъ грѣнцы, паницы и пр. Тая прѣсть ся нарича *глина*.

Най-сѣтнѣ по другы мѣста ся намира такъва прѣсть, коѣ-то ако бы да ся полѣе съ нѣкоѣ ягкѣ киселинѣ, напр. съ оцетъ или съ симпурнѣ киселинѣ (зачягѣ) има да запищи и да ври до кога-то извѣтрѣе изъ неѣ нѣкакѣвъ си въздухъ. Такава прѣсть ся нарича *варовита*, защото-то е станѣла отъ потрошени и сѣсипаны пакъ такыва камѣниѣ, отъ коѣ-то ся гори *варъ* или *кырѣчъ*.

Тыя чѣтыре строя прѣсть: *черноземъ*, *пѣськъ* *глинѣ* и *варъ* трѣбува да распознава всякоѣ орачѣ, защото-то по прѣсть-та какъ-то е, и нивы-ты му щѣтъ бѣдѣтъ нееднаквы. Оныя части, или дѣлове, отъ коѣ-то е сѣставено нѣкое нѣщо, наричатъ ся *сѣставны части*, затова и горни-ты чѣтыре строя прѣсть ся наричатъ *сѣставны части* на земѣ-ты.

Нива, дѣ-то бы было само голъ пѣськъ или чиста грѣчарска глина, никакъ не поноси за работеніѣ, и никакъ нѣма да покрѣе нито за тора, що бы ся врѣлилъ, нито за труда, що бы сторилъ чловѣкъ да ѣ работѣ. Нѣ за такыва *ялавы* мѣста тука нѣма ни да говоримъ.

По нивы, що ся работятъ, видѣ нѣма да ся найде чиста и сама само една прѣсть, а на всякждѣ по нивѣ-тѣ ся намиратъ размѣсени помежду си и чѣтыре-тѣ строя прѣсть. Земѣ-та по нивы-ты наспротивъ прѣсть-тѣ, отъ коѣ-то ся намира повече, добыва и имя. Така казватъ *глинавѣ земѣ* таѣ, у коѣ-то има най-много пѣськъ, и *варовитѣ*, у коѣ-то има най-много варовитѣ прѣсть.

При чѣтыре-тѣ строя прѣсть ако ся прибави и *утайка-та*, коѣ-то не е друго а само глина смѣсена съ ситенъ пѣськъ, нѣе щемъ имамаы пять строя земѣ: *глинавы*, *утайкавы* (илонница), *пѣсчливы* *варовиты* и *черноземны*.